

Försvarsdepartementet

Ej sekretess

Ert tjänsteställe, handläggare
Försvarsdepartementet, rättssekretariatetErt datum
2024-01-24Er beteckning
Fö2024/00152Vårt tjänsteställe, handläggare
Charlotta Viktorin, charlotta.viktorin@mil.se

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Försvarsmaktens remissvar över promemorian Avtal om försvarssamarbete med Amerikas förenta stater (Ds 2024:2)

BAKGRUND

Försvarsmakten har i en remiss den 24 januari 2024 ombetts att yttra sig över promemorian *Avtal om försvarssamarbete med Amerikas förenta stater (Ds 2024:2)*.

YTTRANDE

Försvarsmakten instämmer i bedömningen att DCA-avtalet är en förutsättning för ett effektivt och trovärdigt militärt samarbete med USA och inom Nato, och att ingående av detta avtal således är av starkt försvars- och säkerhetspolitiskt intresse för Sverige. Försvarsmakten tillstyrker således promemorians förslag om att DCA-avtalet ska godkännas, och tillstyrker vidare de författningsförslag som lämnas.

Försvarsmakten ser det som positivt att flera av de föreslagna författningsändringarna – exempelvis möjligheten att besluta om skyddsobjekt för utländska fordon och transporter – inte är begränsade till amerikanska styrkor, eftersom samma legala ramverk i många fall behövs även i förhållande till andra Nato-länder. Även det faktum att tillämpningen av vissa författningar som möjliggör för utländska förband att bedriva verksamhet i Sverige inte längre kommer att vara beroende av att ett beslut har fattats enligt lagen om operativt militärt stöd, kommer enligt Försvarsmaktens bedömning att underlätta mottagandet av utländska förband i Sverige inom ramen för Nato-samarbetet.

Försvarmakten vill därutöver tillägga följande.

Avsnitt 7.2.1 om tillträde till vissa platser och utförande av verksamhet där och avsnitt 7.2.16 Införsel och lagring av försvarsmateriel och förnödenheter

Militär verksamhet utgör i många fall miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. miljöbalken (1998:808) och kan medföra krav på tillstånds- eller anmälningsplikt. Viss militär verksamhet, exempelvis undervattenssprängningar, kan även utgöra vattenverksamhet som innebär krav på tillstånd eller anmälan enligt 11 kap. miljöbalken. Verksamhet som sker inom naturskyddsområden kan föranleda krav på anmälan, godkännande eller dispens enligt 7 kap. miljöbalken. Bygg- eller anläggningsarbeten kan omfattas av krav på bygglov enligt plan- och bygglagen (2010:900).

Skjutfält, flygflottiljer och viss drivmedelshantering utgör exempel på tillståndspliktig verksamhet enligt miljöprövningsförordningen (2013:251). Samtliga överenskomna anläggningar och områden enligt DCA-avtalets bilaga A omfattas av tillstånd enligt miljöbalken. Amerikanska styrkor möjlighet att i enlighet med artikel 4 transportera, förhandslagra och förvara försvarsmateriel på överenskomna anläggningar, kan dessutom inbegripa exempelvis lagring av drivmedel och andra kemikalier som kräver tillstånds- eller anmälningsplikt enligt miljöprövningsförordningen (utöver den tillståndsplikt som regleras genom annan författning såsom förordningen om transport av farligt gods och förordningen om brandfarliga och explosiva varor, jfr s 238 Ds 2024:2).

Som anges i promemorian pågår ett översynsarbete i Regeringskansliet avseende möjlighet till lättnader avseende tillstånds- och anmälningsplikt för Försvarmaktens miljöfarliga verksamhet. Försvarmakten vill, mot bakgrund av det ovan anförda, framhålla att även den verksamhet som kan komma att följa av DCA-avtalet kan behöva beaktas i detta arbete, eller behöva utredas vidare i annan ordning.

Avsnitt 7.2.15 Reglerade yrken

Försvarmakten vill uppmärksamma att även personal inom djurens hälso- och sjukvård, bl.a. veterinär och djursjukskötare, utgör reglerade yrken som därmed skulle kunna komma att omfattas av föreslagen reglering i 10 § lagen om operativt militär stöd. För det fall det därutöver eventuellt visar sig att det finns behov av undantag även avseende enskilda författningar som reglerar djurens hälso- och sjukvård (framförallt för tjänstehundar) kan Försvarmakten komma att återkomma om detta i särskild ordning.

I beredningen av detta ärende har försvarsjurist Helena Severin, försvarsjurist David Spangenberg, försvarsjurist Heidi Engström, försvarsjurist Kajsa Wahrenby, försvarsjurist Johanna Alterman, försvarsjurist Karin Söderberg, stabsveterinär Lena Bäck, handläggare Linnea Nyberg, sektionschef Maria Sedenberg Lindgren, senior avtalshandläggare Ramnkel Delin, luftfartsinspektör Göran Andersson, säkerhetsrådgivare Birgitta Nilsson, överstelöjtnant Rikard Bengtsson, spektrumstrateg Lena Liman, överstelöjtnant Jörgen Forsberg, överstelöjtnant Joakim Kindahl, överstelöjtnant Martin Bodin, överste Anneli Vesterholm, samordnare Catarina Hanell och stf C FST Gen Magnus Nybom deltagit.

Detta yttrande har beslutats av ställföreträdande chefsjurist Helene Arango Magnusson, med försvarsjurist Charlotta Viktorin som föredragande.

Helene Arango Magnusson
Stf chefsjurist

Charlotta Viktorin

Sändlista

Regeringskansliet,
Försvarsdepartementet

Inom myndigheten för kännedom

FST GEN
FST HR
FST STRA
FST STÖD
FST JUR
OPL
FLYGI
MARKI
MPE
Ast
MS
FS